

Llobregós informatiu

Dipòsit legal: L. 798-2003

NÚM. 117

FEBRER - 2023

A la coberta

T'espero

Des d'aquesta finestra t'espero. T'espero amb el foc encès i el rebost ple de les coses que t'agraden més i el teu plat preferit a la taula. T'espero amb les tovalloles flonges i suaus i amb els llençols nets.

Mentre t'espero, i ja sé que no es pot fer, fullejo aquella llibreta tan especial on escrius els teus pensaments més personals i profunds i et diré que estic molt orgullosa de com vas superar aquella situació i que n'estic segura que n'has après.

Et conec tant, que sé a la perfecció com t'agrada el cafè amb llet, la seva temperatura i el seu punt just de dolçor i que a l'hivern te'l prens ben calent i quan arriba la calor, t'agrada sol i amb gel.

També sé que una de les coses que més t'agraden és quedar-te adormida mentre mires qualsevol cosa a la televisió, però que si de veritat t'interessa o et fa vibrar la pel·lícula (o el què vius) la son no et venç mai,

En el meu interior guardo tots els racons i els moments en què has plorat i t'has sentit malament, però intento distreure't perquè no hi pensis més i només vinguin les alegries al teu record.

Durant l'espera també miro dins d'aquella capsa vella on hi guardes les fotos i repasso molts moments importants de les nostres vides. Sovint, en aquests moments, hi apareixo i em fa gràcia veure'm molt més jova. És veritat, per tots dos ha passat el temps. En mi, les esquerdes i la pintura bruta o les humitats delaten el pas dels anys... En tu, els cabells blancs i les arrugues que veus quan et mires al mirall són les marques del què hem viscut junts i encara no hi són les que vindran.

Text i foto: Sílvia Peribáñez Cerveró

A l'interior... destaquem:

Editorial, pàg. 3
Noticiari, pàg. 5
De la Vall, pàg. 14
Patrimoni a la Vall, pàg. 29
L'entrevista, pàg. 30
Entitats, pàg. 31
L'apicultor de la Vall, pàg. 35
El secret de les paraules, pàg. 36
La Vall de Forest, pàg. 38
La Talaia, pàg. 40

No em feu cas, pàg. 41
Pel broc gros, pàg. 42
Psicologia familiar, pàg. 44
Pedagogia, pàg. 45
Monòleg, pàg. 46
Passatemp, pàg. 48
Llibres recomanats, pàg. 50
La nostra cuina, pàg. 51
Esports, pàg. 53
Foto per recordar, pàg. 54

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
apact@apactora.org

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Maria Garganté, Jordi Llauredó,
Ari Martin, Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Ramon
Torné, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila,
Vicenç Vilaseca.
Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Anna Cantacorps, Adrià Castellà,
Ramon Castellà, Montse Miquel, Antoni Montroig,
Vanesa Pérez, Toni Pinós, Jordi Prat, Sergi
Torrescasana, Jordi Vilagut, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Ferran Miquel, Paquita Quer, Laura Sáez,
Jordi Vila.

Subscripció anual: 16,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L 798-2003
Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

 ACPC Membre de l'Associació
Associació Catalana de la Premsa Comarcal
Catalana de la Premsa Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

Entrem a l'any 2023 amb les crisis
obertes de l'economia, de les
guerres i, sobretot, de les incer-
teses. Un any d'eleccions municipals, que
ja tenim pràcticament a sobre, i de lluites
polítiques a dins i a fora del país.

Per a la nostra revista és un any d'un
aniversari rodó: el proper estiu fem 20
anys des que aquell ja llunyà 2003 apa-
reixia la primera edició d'una publicació
que començava a caminar i que ha anat
creixent gràcies al voluntariat dels que
la fan, als anunciants que donen el seu
suport i, més que res, als lectors que,
d'una manera assídua i contínua fan que
aquesta revista del Llobregós continuï
caminant i creixent.

En aquest número, veureu un apartat
nou, dedicat a l'apicultura, una activitat de
casa nostra que està en perill, per culpa
d'una espècie invasora i temible, com és
la vespa asiàtica.

Gaudiu de la lectura i conserveu l'espe-
rança en les incerteses.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Visites
Cada diumenge
11 h i 12,30
Info: 973 473 028

Enriqueta S.C.P.
perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfolit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

La teva publicitat

AQUÍ

973 473 265

Isaac Soterias
INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteriaslampista@hotmail.es
Lampisteria Isaac Soterias

**EXCAVACIONS
DUOCASTELLA**

OFICINA CASTELLTALLAT
93 743 30 52 - 973 47 31 63
Cal Marquet de Castelltallat
08263 Sant Mateu de Bages

OFICINA CABRIANES
93 876 06 25
C/ Caseta d'En camp
08650 Sallent

www.excavacionsduocastella.com

664 61 00 53 @excavacionsduocastella

EXCAVACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ I REHABILITACIÓ, CAMINS, ESCULLERES I MURS DE PEDRA, TREBALLS FERROVIARIS, GESTIÓ FORESTAL I AGRÍCOLA, REORDENAMENT MEDIOAMBIENTAL I EMERGÈNCIES

Activitats nadalenques a l'escola Sant Roc

Escola Sant Roc.- L'emoció del Nadal va començar quan vam penjar els desitjos per al nou any a l'olivera de la plaça 1 d'Octubre. Fer el pessebre del poble també és una tradició que ens agrada moltíssim conservar. Una altra activitat molt dinàmica és la de buscar el tió pel poble. Tenim un tió molt jaganer que li agrada que resolguem enigmes.

Enguany el vam trobar amagat davant el bar de Can Pep. Després d'uns quants dies de donar-li menjar i abraçades el vam fer cagar conjuntament amb les famílies. El mateix dia vam cantar i recitar poemes...Una novetat d'enguany ha estat que ens va venir a l'escola una noia patge molt simpàtica. Els Reis d'Orient van rebre les nostres cartes.

Ivorra: taller de cuina de Nadal

Laura Sáez.- El poble d'Ivorra ha pogut gaudir d'un taller de cuina impartit per l'Eva Oliva de @olivetiskitchen. El taller ha estat un monogràfic sobre aperitius nadalencs, on l'Eva ha conduït els assistents en un recorregut per l'elaboració d'aperitius nadalencs que podran ser reproduïts a casa de forma fàcil i senzilla. Entre les diferents

propostes, han elaborat canapès d'escalivada i feta, brotxeta de bombo de formatge i codonyat amb poma àcida i raïm, mini amanida de bacallà amb taronja, festucs i maionesa de "piquillos" i cistelletes de pasta *wanton* amb crema de pastanaga, llagostins, blat de moro torrat i magrana. Tot un èxit amb assistència plena.

Torà: solidaris amb la Marató de TV3

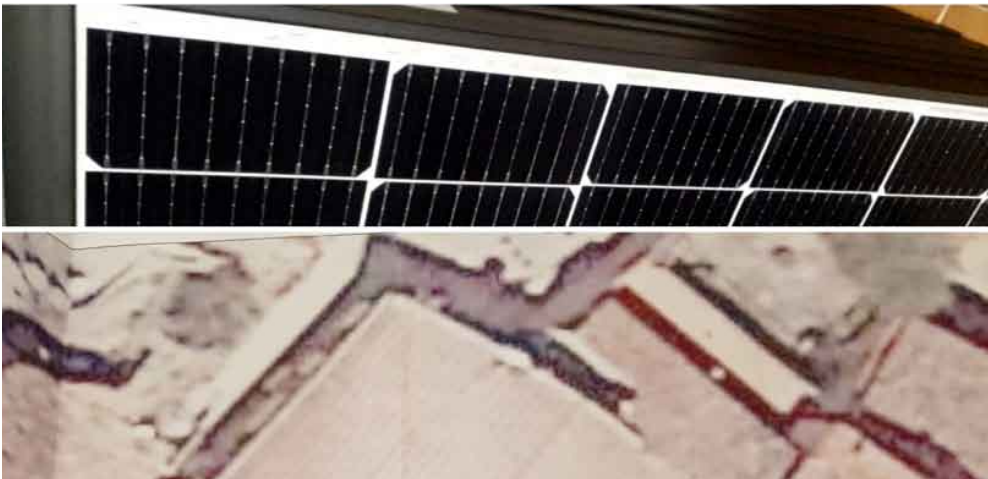

Ramon Torné.- Torà també va batejar amb la Marató de TV3 i Catalunya Ràdio. L'Ajuntament i setze entitats Toraneses van organitzar diferents actes per recaptar fons destinats aquest any a la investigació de les malalties que afecten la salut cardiovascular.

Entre les activitats dutes a terme durant el mati del 18 de desembre cal destacar una caminada

per la Vall de Cellers, que va aplegar uns vuitanta participants, i un taller de pintura infantil, dirigit per Marc Castelló, amb el títol "El cor que vola alt" que es va fer al passadís que comunica amb les escoles. La recaptació total de les diferents activitats va ser de 1.803,00 euros, comptant que la Parròquia de Torà també es va adherir a la Marató com a Entitat Toranesa.

Castellfollit: instal·lació solar fotovoltaica

Ajuntament.- Aquest mes de desembre l'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona ha fet la instal·lació solar fotovoltaica a la teulada de l'edifici municipal. L'objectiu d'aquesta actuació és reduir la dependència del consum de la instal·lació actual connectat a la xarxa de BT i augmentar l'ús de les

energies renovables com a font principal de generació elèctrica, així com reduir les emissions de CO2 a l'atmosfera. L'empresa instal·ladora ha estat Girasol Recursos en Energies Renovables SCCL amb un pressupost de 13.497,60 euros, més el cost de la línia de vida feta per Lincat Dispositius d'ancoratge SL de 1.948,10 euros.

Lliurament d'un xec-nadó a Vicfred

Josep Verdés.- El passat 5 de gener, coincidint amb l'arribada dels Reis Mags al poble, els Reis, en nom de l'Ajuntament van fer entrega, junt amb una carta de benvinguda, del nou xec-nadó que ha promogut el consistori per obsequiar als nouvinguts que han nascut al municipi de sant Guim

de la Plana. Aquest any passat s'han registrat tres naixements al municipi, dos al poble de Sant Guim de la Plana, la Ginebra i el Guiu, i un a Vicfred, en Martí Capdevila Arnau. L'import del xec-nadó que reben cada una d'aquestes tres famílies és de 150 euros.

El bisbe de Solsona visita Torà

Redacció.- El diumenge dia 15 de gener, el bisbe de Solsona, Francesc Conesa, va realitzar la seva primera visita a Torà, on va presidir la missa de la parròquia, concelebrant amb el Fermí, i conversant posteriorment d'una manera distesa amb la gent a la sortida de l'església. Per la seva part l'alcalde, Magí Coscollola, li va donar la benvinguda i el va obsequiar amb l'obra "Vallferosa", de l'arqueòleg Joan Manchon i l'arquitecte Josep

Esteve. Francesc Conesa fa un any que és bisbe de Solsona, és natural d'Elx, a la comarca de Baix Vinalopó (Alacant) i ha estat bisbe a Menorca durant 6 anys.

La seva estada a Torà va coincidir amb la missa que es va dedicar al jove Àngel Ramirez, mort feia pocs dies en accident. El bisbe va tenir paraules amables de condol amb la família del recordat jove toranès.

AUTOESCOLA

ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
 autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUJELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

 OLIVIA CIVIL

OSTEOPATIA
IOGA · RETIRS
 a Prades de la Noya

Més info:
 OLIVIA CIVIL
 664 735 137
<https://osteo-ioga.com>
 @osteo_ioga

RESOL SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
 revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall n° 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Me Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

Castellfollit: sortida intergeneracional

Ajuntament.- El passat 18 de desembre la regidoria de Serveis Socials de Castellfollit de Riubregós va organitzar una sortida intergeneracional a Barcelona. Al matí els veïns i veïnes van gaudir de la visita guiada a la Basílica de la Sagrada Família. Aquest temple, únic al món i que ha esdevingut símbol indiscutible de la ciutat, és l'obra més coneguda d'Antoni Gaudí. Extravagant, ambiciós i polèmic està en procés de construcció des de l'any 1882 i es preveu que

s'acabi cap al 2030. A la tarda van disposar de temps lliure per passejar pels carrers comercials i cèntrics de Ciutat Vella i visitar la Fira de Santa Llúcia, una de les més populars de la ciutat que durant aquestes dates omple de parades el Pla de la Seu i l'avinguda de la Catedral, amb una àmplia varietat de productes d'artesanía i elements típics de les festes de Nadal. Donem les gràcies a tots els participants i col·laboradors per fer possible aquesta excursió!

Xerrada dels Mossos d'Esquadra a la Molsosa

Rosa Vila.- Els Mossos d'Esquadra van organitzar una xerrada informativa adreçada a tota la població, que tenia com a principal objectiu prevenir i aconsellar-nos sobre la nostra seguretat diària. Així mateix, ens van donar a conèixer eines que

disposem per evitar i afrontar tant robatoris físics com estafes per Internet (cibrer-seguretat). Va ser de gran interès per als veïns ja que es tracta d'un municipi petit i disgregat, amb zones molt aïllades.

Conta contes a Torà

Ramon Torné. - El passat 23 de desembre va tenir lloc al Casal de la Gent Gran una sessió de Conta Contes adreçada a nens i nenes de sis a dotze anys. L'acte, organitzat per l'Apact i Òmnium Cultural, amb la col·laboració del Casal de la Gent Gran

i l'Ajuntament de Torà, portava per títol "Pedres plenes de vida". Els infants van disfrutar d'allò més escoltant els contes que els explicava la narradora Patricia McGill, acompanyats de la interpretació dels personatges que sortien als contes.

Batuda de porcs senglars a Vicfred

Josep Verdés. - El passat 8 de gener la colla de caçadors de Sanaüja va organitzar una cacera que es va dur a terme entre els pobles de Sant Guim de la Plana i Vicfred. La grup de caçadors va ser nombrós ja que s'hi afegir també alguns caçadors d'ambdós pobles. El dia no va acompanyar massa per la pluja intermitent que va anar caient al llarg de la jornada; tot i així, es va poder tancar tot el perímetre, però enguany no es va poder abatre cap senglar. Les caceres ja ho tenen això, a ve-

gades trobes força senglars i altres vegades, per les circumstancies que siguin, només en veus un i no tens la sort de caçar-lo. De senglars n'hi ha perquè hi ha força camps furgats. Esperem que es pugui organitzar ben aviat un altra batuda perquè entre els senglars i els cabirols Déu n'hi do el mal que fans als cultius de la zona. Són, per tant, del tot necessàries aquestes batudes per controlar les poblacions d'aquest animals que cada dia són més nombroses.

Presentació del llibre *Bufairons* a Castellfollit

Paquita Quer. - El dia 29 de desembre al local social Ca l'Adela de Castellfollit de Riubregós, va tenir lloc la presentació del llibre *Bufairons*, a càrrec de l'autor Joan Andreu Vallvé. Va ser una vetllada on els nens assistents s'ho van passar d'allò més bé i vàrem fer un munt de preguntes al final.

El Joan Andreu s'inicia en el món de l'art a través de la il·lustració, la pintura i el teatre de titelles. Crea l'Escola de Titelles a l'Institut del Teatre, on hi exerceix de professor i director. L'any 1986, amb Julieta Agustí, crea i dirigeix el Centre de

Titelles de Lleida i la Fira de Titelles de la capital del Segrià. És autor de contes, dramaturg, escenògraf i director d'escena. Els seus muntatges amb el Centre de Titelles han estat presents en nombroses programacions i festivals internacionals d'arreu i en escenaris com el del Palau de la Música, el Teatre Nacional de Catalunya o el Gran Teatre del Liceu.

L'acte es va fer amb la col·laboració de l'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós i la llibreria Ca la Cesca.

Lo Pau de Ponts a la Molsosa

Rosa Vila. - El dia 10 de desembre al Local Social de la Molsosa, l'Ajuntament va organitzar una tarda diferent amb la col·laboració de la Diputació de Lleida. Més de 100 persones ens vam reunir i vam tenir la sort de poder gaudir d'una hora i mitja

de les cançons i els garrotins que ens va cantar Lo Pau de Ponts, acompanyat de la seva guitarra. En acabar l'espectacle, els que van voler es van poder quedar a fer més xerinxola; hi havia servei de bar i hamburgueses de Masiets&Perich.

Rbla. Segadors, 59 baixos 25210 Guissona

Tels: 973 55 12 50 - 649 96 38 17

info@immoplanning.es

www.immoplanning.es

ARQUITECTE
RAMON RIBA

info@ramonriba-arquitecte.cat

www.ramonriba-arquitecte.cat

Rbla. Segadors, 59 baixos 25210 Guissona

La Molsosa, excursió per la ruta del Císter

Ferran Miquel. - El dissabte 26 de novembre veïns de la Molsosa vàrem participar en una sortida cultural organitzada per l'Ajuntament. L'objectiu n'era visitar els monestirs Cistercencs de Poblet i santes Creus i poder conèixer la història i la realitat actual d'aquests dos importants centres culturals. Al matí vàrem visitar Poblet amb un guia que ens va explicar amb gran implicació personal els fets més rellevants que allà s'esdevingueren. Ressaltà la seva fundació cap a l'any 1150 pel comte de Barcelona Ramon Berenguer IV el qual dotà ja al monestir amb diversos béns que els cedí a una primera comunitat de monjos provinent de l'abadia de Fontfreda, a França. Aquesta primera empremta reial hauria de marcar per sempre la seva trajectòria. La primera comunitat s'hi establí el 1153 però dos anys abans està documentada una donació dels vescomtes de Cardona. L'indret

reunia els requisits recomanats pel Císter: aïllament, aigua abundant i terrenys per a l'agricultura. Amb els anys, acolliria les sepultures de diversos reis de la corona d'Aragó, com la de Jaume I. També s'hi guarda l'arxiu del President Tarradellas, que el cedí a la seva mort. Fou desamortitzat l'any 1835 i actualment hi ha una comunitat de vint-i-sis monjos.

Vàrem dinar molt bé en un restaurant del poble de Prades situat a 940 m. d'altitud a la comarca del Baix Camp.

A la tarda vàrem visitar Santa Maria de Santes Creus. Aquest antic monestir no té comunitat des de la desamortització i avui es considerat un monument nacional. Possiblement el fet més destacable és que conté la sepultura del rei Pere el Gran, l'única dels reis de la corona d'Aragó que no fou profanada.

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF
C/ Sant Jaume, 31
08280 CALAF
Tel. 93 869 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

ELCASINO
CALAF

125 anys d'història

QUAN TORNA NADAL

Música i poesia al Convent de Torà

Quina millor manera de preparar-se per a les festes de Nadal que assistir a un espectacle de música i poesia?

A Torà, el treball conjunt de l'Associació de Dones Toraneses i l'Associació del Patrimoni de Torà, va permetre que el dia 3 de desembre poguéssim escoltar al Convent a les components del grup vocal Mezzos, ja conegut i molt apreciat a Torà, en aquesta ocasió acompanyades al piano per Roser Vidal i per la rapsoda Noèlia Solé. La il·luminació i so, van anar a càrrec d'en Pau Marsal.

A "Quan torna Nadal" vam gaudir de nades i cançons de bressol d'arreu del món i poemes de diferents èpoques. Un repertori escollit per elles amb molta cura, "per intentar aprofundir en el Nadal tant des de la vessant espiritual com de la més

humana, destacant el paper afectiu de la Verge com a mare", donant-li un sentit més proper, més humà.

El Convent, ple de gom a gom i tothom amb un somriure a la cara. Una deliciosa manera de donar la benvinguda al Nadal Un regal per a l'ànima! Un regal de Nadal! (Fotografia cedida per @j.bonetaynes)

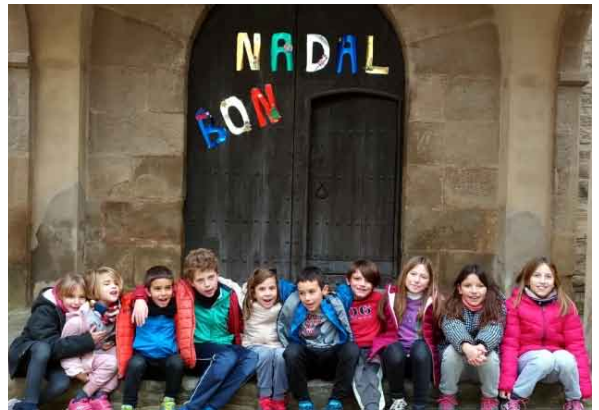
A Biosca tornen els Mags d'Orient

El dia de Nadal, després de la tradicional missa, els petits i grans del municipi de Biosca van poder fer cagar el Tió a Cal Borres i compartir un aperitiu amb els veïns i veïnes.

I aquest any, per la nit màgica de Reis es va recuperar l'arribada al poble que s'havia deixat de fer a causa de la pandèmia. Els Reis de Biosca estrenaven vestits i van lluir més que mai! Ens van sorprendre arribant a la plaça envoltats de música i fum i un passadís de voluntàries els van acompanyar fins a Cal Borres. Allà, van entregar regals a grans i petits i van repartir caramels per a tothom. Gràcies Reis per portar la màgia a Biosca! (Jordi Llauradó).

A Castellfollit els nens adornen l'església i reben els Reis!

El dia 20 de desembre els infants de l'escola Sant Roc es van reunir a l'església del poble amb les prioros Conxita, Rosa M. i Felicitas. Dies abans van elaborar unes lletres per decorar la porta de l'església. Va ser una satisfac-

ció poder ajudar aquestes senyores. Després de la penjada de les lletres vam entrar a l'església, ens van ensenyar el nen Jesús i ens van obsequiar amb una bosseta de bombons.

Després de dos anys amb pandèmia els nens i nenes, junt amb les seves famílies, van poder rebre i saludar als Reis Mags d'Orient.

També van aprofitar per fer una mica de berenar abans d'entrar al Local Social a fer el clàssic repartiment de regals. Visca els Reis!! (Ajuntament).

Calonge recupera la Torrnada

Després de dos anys de no poder celebrar la Festa de la Torronada a causa de la pandèmia, el passat 23 de desembre un centenar de veïns i veïnes de Calonge de Segarra es van aplegar al local social del municipi per celebrar la Festa de la Torronada.

A banda del petit pa amb tomàquet, la coca i els torrons; els més menuts van fer cagar el tió, carregat de llaminadures. També es varen lliurar els premis del 15è concurs de dibuix de la postal nadalenca i de la 14a edició del concurs de dites i poemes de Nadal. Com és habitual, es van sortejar dues cistelles amb productes artesans de la zona, i l'Ajuntament va fer un petit obsequi per a tots els assistents. (Ajuntament).

QUAN TORNA NADAL

La Marató de TV3, Nadal, Sant Silvestre i "Reixos" a Sanaüja

Com cada any el mes de desembre ens obre les portes a una colla d'activitats collectives que ens fan sentir més a prop els uns dels altres, potser més humans i més sensibles a les necessitats dels qui pateixen.

A mitjans de desembre una colla de voluntaris organitza des de fa anys activitats per tal de recollir diners per a la Marató de TV3. Gràcies de tot cor!

Arriben els volts de Nadal i no pot faltar el pesse-

FOTO: CARMÉ SOLSONA

En acabar l'any, el dia de Sant Silvestre, es va fer un entrenament popular amb una bona caminada o cursa, a triar, de més de 7 km pel rodal del poble. Un bon moment per compartir balanç de l'any amb els amics i fer els millors propòsits pel següent. Per cloure les festes, els "Reixos", tan esperats, van arribar a la plaça Major portant coses per a tothom. L'AFA de l'escola es va ocupar que no faltés res per fer una bona vetllada i el Rei blanc, com sempre, va adreçar unes paraules al poble, sobretot als més petits.

I en acabar, guardàvem a poc a poc les figuretes del pessebre a les seves capses

mentre ens miraven als ulls i ens deien "l'educació és la clau, és el millor regal". (Toni Padullés Rius)

FOTO: EDUARD FARRAN

bre. Ja és el tercer any que el grup de pessebristes el fa, sobre taula, als porxos de la Plaça Major. En queda una recreació bíblica preciosa, amb figures que aporten diverses famílies del poble i sí, talent i moltes hores de feina desinteressada. També hi ha hagut tocs d'humor amb les figures dels dos caganers i els sis Reis que hi van aparèixer el dia dels Sants Innocents. I també barbàrie: lamentablement un matí el vam trobar destrossat.

FOTO: CARMÉ SOLSONA

A Torà: Cantada de Nadales, la Quina i els Reis

Els nens i nenes del col·legi Sant Gil de Torà van fer una cantada de Nadales el passat 16 de desembre. Sota la direcció dels mestres de l'escola els alumnes van recórrer els carrers i places, començant davant l'Ajuntament i amb final al pati de les escoles, oferint-nos tota una selecció de cançons nadalenques que foren molt aplaudides pel nombrós seguici que els acompanyava. (Ramon Torné).

Un Nadal més, el poble de Torà es reunia per celebrar la ja tradicional Quina de Nadal! Enguany es va superar tota expectativa, reunint més de 250 participants que aspiraven a diferents premis: un pernil, una panera, una televisió, un ipad... Des de l'organització volem agrair a tothom la seva assistència i esperem tornar-vos-hi a veure l'any vinent! (Jordi Vila).

Els Reis Mags d'Orient també van arribar a Torà en la diada més esperada pels nens i nenes. A les sis de la tarda varen arribar en tres carrosses Ses Majestats acompanyats dels seus patges i ajudants. Després d'anar a veure el pessebre de la plaça de la Font, els Reis van ser rebuts a l'Ajuntament per la corporació municipal i l'alcalde Magí Coscollola els va donar la benvinguda. Seguidament el Rei Melcior va adreçar unes

paraules a tots els infants i al públic en general. Els nens varen poder saludar-los personalment en les seves carrosses. (Ramon Torné).

QUAN TORNA NADAL

Massoteres recupera Torronada i els Pastorets

Massoteres ha recuperat enguany activitats nadal·lenques que es van haver de suspendre els dos darrers anys a causa de la pandèmia.

La tradicional torronada de la nit de Nadal, el 24 de desembre, va aplegar els veïns al local social, on van gaudir d'un bon sopar, torrons i cava, gentilesa de l'Ajuntament

de Massoteres, després de celebrar la Missa del Gall a les 8 del vespre.

La representació d'"Els Pastorets del Ferrer Magí", el diumenge 8 de gener, va tornar a ser un èxit i va exhaurir les entrades en les dos sessions (matí i tarda). Interpretada pel grup de teatre local Els Massots, dirigits per Núria Llordés, i amb la participació d'unes 40 persones, entre actors i actrius, decorats, equip tècnic i maquillatge. Una activitat cultural de nivell feliçment recuperada. Felicitats a totes les persones que ho heu fet possible. (Dani Vidal).

Ivorra celebra el Nadal, la Pedra i els Reis

Ivorra va celebrar les festes de Nadal, amb la Missa del Gall seguida d'una torronada al Local Social. El dia 31 de desembre

es va fer la tradicional Festa de la Pedra, que aplega tot el poble l'últim dia de l'any per donar gràcies per l'any que acaba. Uns dies més tard Ses Majestats els Mags d'Orient van arribar carregats d'obsequis i missatges de pau per als més petits i els més grans. (Fermí Manteca)

**A totes els pobles del Llobregós
s'ha tornat a celebrar el Nadal
amb la normalitat de sempre**

**La Molsosa:
Missa del
Gall,
Torrònada
i sopar de
Cap d'Any**

A la Molsosa, després de dos anys de pandèmia, vam poder tornar a celebrar amb germanor la nit del 24 de desembre. Sortint de Missa del Gall, l'Ajuntament va organitzar la Torrònada i les priores de Sta. Maria, van fer la tradicional rifa de les Priors. En aquesta rifa, cada casa porta un obsequi i les priores que acaben el seu servei, fan la rifa per ajudar econòmicament al manteniment de l'església, com ara flors, neteja, etc.

El dia 31 de desembre a la Molsosa una seixantena de veïns i amics ens vam aplegar al Local Social del municipi per celebrar l'arribada del nou any 2023. Feia dos anys que no es feia el sopar i va tenir una bona acceptació. Amb un bon sopar i una bona companyia vam tornar a reviure el que sempre s'havia fet, des de feia molts anys, i que s'havia interromput per la pandèmia de la covid. (Rosa Vila).

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Jordi Clavier

Fuster ebenista

**Mobiliari a mida, portes, parquet,
cuines, revestiments de paret
persianes, mosquiteres,
reparacions...**

649 029 827

www.fusteriaclavier.com
info@fusteriaclavier.com

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

ACOFISCO
ALFIC Consultoria
Comptable, Fiscal
Laboral i Jurídica

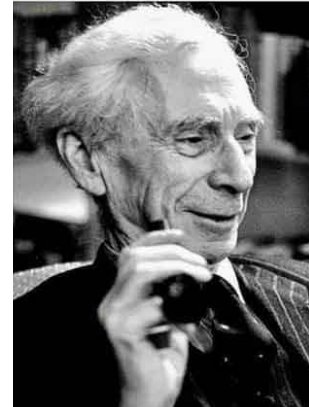
Plaça de la Creu, 3 25750 Torà - LLEIDA
info@cofisco.es
973 473 317 - 93 869 16 35

WWW.
valldellobregos.cat

Què hi
trobaràs?

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes
La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura
popular
Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

Llobregós
Informatiu

*"Gran part de les
dificultats per les
quals travessa el
món és perquè els
ignorants estan
completament
segurs i els
intel·ligents
plens de dubtes."*

Bertrand Rusell

QUAN TORNA NADAL

Vicfred celebra Sant Esteve, la Torronada i els Mags d'Orient

El Patró del poble, Sant Esteve, sempre és una ocasió per trobar-se, anar a missa i celebrar al mateix temps la festa de Nadal.

Més endavant, el dia 5 de gener, els Reis Mags de l'Orient van passar també per Vicfred ben carregats de paquets i van ser rebuts al Local Social del poble. Van arribar amb una carrossa

ben engalanada i tot seguit van repartir regals i presents a grans i petits. Tampoc aquest any es van oblidar del nens més vulnerables i per a ells hi van deixar joguines.

Els veïns del poble i tothom que havia vingut a la cavalcada, van poder gaudir d'una bona torronada amb coca, refrescos, mistela i al final van brindar amb cava tot desitjant-se tothom un Bon Any 2023. (Josep Verdés).

Regala una subscripció

- Acompanyament psicològic**
- Teràpia Assistida amb Cavalls (TAC)**
- Estimulació Cognitiva i Rehabilitació Neuropsicològica**
- Intervenció de suport conductual, autodeterminació i autonomia**

Xell Miret
Núm. col·legiada 23.574
A domicili / TAC al Molí del Vidal (Torrefeta)

613 03 11 74
xell@ikigaipsicologia.cat
www.ikigaipsicologia.cat

VALLFEROSA: EL POBLE (i 2)

Actual estat de l'antic poble de Vallferosa

Els Jesuïtes

La Companyia de Jesús, de l'església de Betlem de Barcelona, va ser durant el segle XVII propietària del Castell de Vallferosa. Així ho explica el jesuïta Pedro J. Blanco a la revista "La Hormiga de Oro" (núm. 31 de 1923). Afirmar que, en morir l'any 1680 Josep de Farreras i Olzinellas, va heretar les seves propietats la seva única filla Maria, casada en segones núpcies amb Lluís de Camporrells. La senyora Farreras va deixar com a hereus universals als Jesuïtes de l'església Betlem de Barcelona. No obstant això, l'any 1685 va fer donació del castell a mossèn Antoni Garriga Mujal, rector de Vallferosa, per tal que fessin en aquell lloc una nova església, ja que la que hi havia estava en molt mal estat. La senyora Farreras va morir l'any 1688 sense haver vist acabat el nou temple, que fou inaugurat l'any 1698, deu anys després de morir la senyora. En la processó que es va fer des de l'església

antiga, situada a l'altra banda de la torre, fins a la nova església de Sant Pere es varen recitar alguns versos. El primer deia "Ja, senyor, arriba el dia / en què nostre rendiment / vos dóna mudar en temple / el que antes era castell", fent referència a què es va construir amb les pedres i a l'ndret del desaparegut castell de Vallferosa. La senyora Farreras va ser enterrada a la capella del Santíssim de la que avui és parròquia de Nostra Senyora de Betlem de Barcelona. Afegeix el P. Blanco que en l'antic castell dels Clavells va poder admirar un quadre pintat amb un retrat de la senyora Farreras.

Posteriorment, l'any 1769 la Real Junta Provincial de Barcelona posa a la venda, mitjançant subhasta, unes propietats dels Jesuïtes quan foren prohibits i expulsats d'Espanya. Entre aquestes propietats consta "La Baronia del lugar de Vallferosa" i vuit hisendes més.

Visita a l'església de Santa Maria de Vallferosa del bisbe de Solsona, Vicenç E. Tarancón, l'any 1949

Durant el segle XX

La casa castell de Clavells és una gran masia, on hi havia una presó i un forn, així com també una capella dedicada a Sant Ramon. Segons ens diu el Pere Molins, als pocs dies d'esclatar la Guerra Civil, l'any 1936, "quan jo tenia cinc anys i ja vivíem a Torà, varem anar amb la meva família a Vallferosa a collir verdura de l'hort que teníem sota la torre, i quan pujàvem la costa varem veure que sortia fum del poble; en arribar a dalt fugírem espantats al veure que cremava tot l'interior de l'església. Jo havia sentit a dir que el retaule que hi havia era comparable al del Miracle. Va ser una llàstima que es cremés".

Actualment el que queda del petit nucli de Vallferosa són tres cases: la rectoria amb l'antiga església de Sant Pere propietat del Bisbat de Solsona, cal Teuler propietat de Francesc Cererols i cal Vilalta, propietat del Pere Molins, totes elles en estat ruïnós.

Amb tot, anteriorment havia tingut força vida. En els censos que hem pogut consultar, veiem que mossèn Domènec Costa i Bafarull, el gran historiador solsoní, que fou rector de Vallferosa de 1779 a 1782, diu que l'any 1689 havia a Vallferosa 32 cases i 200 habitants. En una relació de "Nota de les contes que fan les cases de Vallferosa", feta

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

PODOLOGIA
TORÀ

Plaça del Vall nº19 Tr 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

VALLFEROSA: EL POBLE (i 2)

l'any 1826 pel besavi del Pere Molins, surten anomenades 32 cases amb els corresponents censos que pagaven. El darrer rector de Vallferosa, abans de la Guerra Civil, va ser Mn. Miquel Comas, però vivia a Torà i fou el fundador i director de l'escola de nens "Pàtria i Cultura", de la que guarden un bon record molts dels que hi varen estudiar pel seu eficaç mètode d'ensenyament.

Cesar August Torras, President del Centre Excursionista de Catalunya, passà l'any 1922 per Vallferosa i escriu que *"la casa Clavells, a 5 minuts de la iglesia y de les ruïnes del castell y situada en un cap de serrat, es molt antiga y té vestigis de haver sigut fortificada. Se l'anomena el Castell vell"*. Diu també que forma part del municipi de Llanera i conté en la parròquia unes 30 cases i 180 habitants (*"Comarca del Cardener"*, Pàgina 138. Gràfiques Hostench 1922).

En el registre de la propietat de Solsona consta que l'any 1873 el senyor Ignasi Niubó era el propietari de la Torre de Vallferosa i terrenys col·lindants, en total 35 àrees i 77 centiàrees, i ho va vendre al Bisbat de Solsona, però no es va registrar fins l'any 1918 a nom de la Parròquia de Sant Pere de Vallferosa. Consta com a finca número 993 de Llanera.

Estat actual

Pel que fa a l'antic poble de Vallferosa, actualment està integrat al terme municipal de Torà i hi viuen 24 habitants, segons el cens municipal del 2013 publicat a la seva web, en masos disseminats: Piteu de Munt, ca l'Aranya, cal Pla, cal Jordi, mas Pallarès, Comabella, Socarrats (d'època medieval), Clavells (paradigma de mas post-remença), cal Cristòfol i Bellera. Destaquem que cal Cristòfol ha estat transformada en casa-residència de pagès, coneguda amb el nom La Collita. Des del 1940, l'església parroquial està dedicada a Santa Maria i es troba als peus de l'antiga carretera de Torà a Solsona.

Hi ha també vestigis arqueològics, com ara els jaciments de les tombes dels Nens Xics (s.

DESPATX D'ARQUITECTURA

estudi
BLAT
ARQUITECTES

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

Actual parròquia de Santa Maria de Vallferosa

VIII-X), el de Clavells i el dels Armants; les necròpolis de Clavells, les tombes de la Vilella i la isolada de Bellera, totes elles entallades a la roca. També les restes de l'antic castell de Bellera.

Pel que fa a la propietat del Bisbat de Solsona, l'any 2005 l'alcaldesa de Torà, Mercè Valls, i el Vicari General del Bisbat, Mn. Antoni Quesada, van signar una cessió gratuïta a l'Ajuntament de tota la finca per un període de 50 anys, que es va ampliar l'any 2012 fins al dia 1 de juny de 2062 per un acord entre la mateixa Mercè Valls i Mn. Lluís Prat, rector de Santa Maria de Vallferosa. Aquest mateix any 2012 es fan noves fitacions, en les que intervenen Mn. Xavier Novell (més tard bisbe Novell), com a representant del bisbat,

Pere Molins i Francesc Cererols com a veïns. En el document que se signa hi diu "adjuntem plànol i contracte d'acord sobre els límits".

En un altre document de 9 d'agost del 2017 Mn. Lluís Prat com a rector de Vallferosa i Carles Freixes com a representant del Bisbat de Solsona, signen una pròrroga del contracte de cessió a l'Ajuntament de Torà fins al 9 d'agost de l'any 2067.

Ramon Torné i Albets

(El meu agraïment a Josep Maria Masnou i Jordi Torner, de l'Arxiu Comarcal del Solsonès, per la seva valuosa col·laboració en la transcripció d'alguns documents escrits en llatí)

Nou Servei D'OFTALMOLOGIA

Oftalmologia infantil i d'adults
Revisions
Cataractes
Control de glaucoma
Oculoplàstia

**Per urgències oftalmològiques consultar disponibilitat.*

Cristina Pont Vives
Oftalmòloga
Col. N° 2504863

Serveis Mèdics Calaf

Informació i 93 869 80 47

Cita prèvia: informacio@serveismedicscalaf.com

www.serveismedicscalaf.com Raval St. Jaume, 29 08280 Calaf, BCN

100 ANYS DE VIDA

La sanaügina Lola Solé Colell ha fet els 100 anys

La recordo de sempre a la Lola. Jo era una criatura que jugava al carrer i ella em saludava "hola nen, bon dia". La veia tota una senyora, pausada, amable. La seva pròpia família en destaca, encara avui, la seva tenacitat, la seva voluntat. Expliquen que cada dia surt a caminar i a fer una estona d'exercici. Diu "ja em fa mandra ja... però val més que hi vagi". I aquest desig de tirar sempre endavant l'ha fet arribar als 100 amb un estat de salut envejable.

La seva joventut va estar marcada per la mort tràgica del germà al Front del Segre, per la guerra civil. Cridat a files amb la lleva del biberó, poc més que un adolescent, ja no en va tornar mai.

A Sanaüja hi havia un hospital durant la guerra civil i les noies hi anaven a visitar i ajudar els soldats convalsents. Allà va conèixer l'Àngel qui, amb el temps, va ser el seu marit.

Sastressa de professió va fer les primeres passes laborals amb el senyor Pasqual, un sastre que havia fet l'aprenentatge a Paris. Amb el temps va col·laborar amb tots els tallers de sastreria que hi havia al poble, a cal Tardà, a la sastreria Herminia, també a ca la Irene i finalment es va centrar en el seu propi espai de costura.

Fan del futbol i del Barça, a finals de novembre va celebrar la fita dels 100 anys al Camp Nou, amb una bona butaca, un magnífic "100" estampat a la samarreta i la victòria de l'equip femení. L'endemà, a la seu social de Sanaüja, va rebre la medalla de la Generalitat a les persones centenàries. Va ser obsequiada amb una bona festa en la que, a part de la família més propera, també hi va haver molta gent del poble i del rodal que van voler felicitar-la i desitjar-li molts més anys de salut.

Toni Padullés Rius

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

Plaça de la Creu
TORÀ

FESTA DE SANT ANTONI AL LLOBREGÓS

Sanaüja: genets i cavalls

Toni Padullés Rius.- Hem gaudit de la festa de Sant Antoni amb tots els ingredients que la caracteritzen i fan que el record que en tenim sigui "de sempre". Aquest any ha estat l'Ajuntament qui ha portat l'organització i la colla de Grallers Canyacrec hi ha posat el ritme festiu per animar el públic a aplaudir i als genets i cavalls a fer els tres toms de rigor. Amb una bona participació ciutadana la festa ha transcorregut a la plaça Major, on s'ha repartit coca i figues seques, com cada any, i qui ha volgut ha pogut fer un tragueta de mistela per fer passar el fred tan propi d'aquest dia festiu de la setmana anomenada "dels barbuts". (Foto: Rosa Puvia).

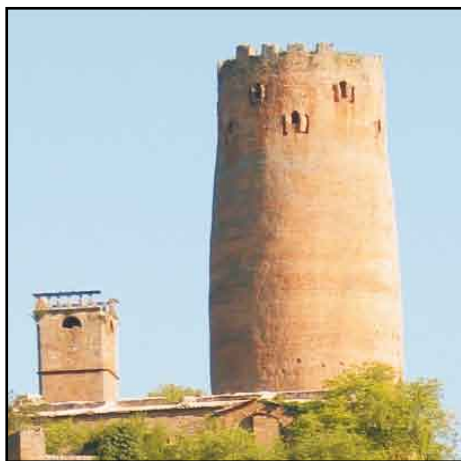
Torà: Tractors i animals

Redacció.- A Torà, com cada any, es va celebrar la festa de Sant Antoni Abat, amb una missa solemne en honor del sant patró dels animals, seguida de la benedicció dels tractors i dels animals de companyia a la plaça de la Creu. Tot preparat per la comissió de Sant Antoni que també va repartir coca, mistela i xocolata a tots els assistents. Tots els components de l'associació es van reunir en un dinar de germanor el diumenge dia 22. (Foto X. Santesmases)

Ivorra: dinar de germanor

Fermí Manteca.- També Ivorra va celebrar la tradicional festa de Sant Antoni amb la missa i el dinar de germanor, aquesta vegada avançada al dissabte dia 14 de gener, per tal que poguessin assistir i participar de la festa tots els veïns, en escaure's la festivitat del sant en un dimarts. La devoció a Sant Antoni Abat ve de segles enrere i és una de les festes locals amb més tradició.

WWW.

APACTora.org

Fes-te'n soci

Atenció personalitzada per a avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a particulars, despatxos, obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

SOM LLAVOR
SERVEIS INTEGRALS DE JARDINERIA

658 55 03 76

Venda de llenya i pèl·let a domicili

CAL MAS
DE SANT SERNI

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA
ASSEGUANCES

LABORAL-FISCAL
COMPTABILITATS

MAQUINARIA AGRÍCOLA

MARE DE DÉU DEL CASTELL DE SANAÜJA

“Presentalles per lloar a maria”: les arracades de la Mare de Déu del Castell de Sanaüja al museu comarcal de Cervera

El propassat 3 de desembre s'inaugurava, al Museu Comarcal de Cervera, l'exposició *“Presentalles per lloar a Maria: vestits i joies. Les arracades de la Mare de Déu del Castell de Sanaüja”*. El mateix dia es feia efectiva la signatura del document de donació per part de la sanaüjenca Conxita Valls Alsedà, com a representant de la família que durant tants anys (segles, de fet) havia custodiat els atuells que engalanaven la imatge romànica de la Mare de Déu del Castell.

S'acomplia, d'aquesta manera, la voluntat de Maria Alsedà, de cal Castell (segurament el nom de la casa ja es corresponia amb la condició de custodis de la imatge i allò referent al seu culte) per tal que aquests atuells que conservava, “retornessin” d'alguna manera a la població. I essent que Sanaüja com a municipi no disposa de museu propi, el més coherent és que els tres parells d'arracades (la família també conservava vestits de la Verge, però que foren entregats a la parròquia fa dècades, sense que avui se sàpiga on es troben) siguin custodiats a la institució museística que simbòlicament representa i aglutina tota la comarca, com és el Museu Comarcal.

Així doncs i en motiu de la generosa donació, el Museu ha organitzat una petita exposició que

permet veure aquests tres parells de joies (corresponents cronològicament, i a grans trets, a mitjans del segle XIX), situades al costat d'una explicació textual i gràfica sobre la Mare de Déu del Castell i sobre aquest tipus d'ornaments, alguns dels quals encara es col·loquen a les respectives imatges els dies assenyalats, com seria el cas de la Mare de Déu dels Esclopets a Ribelles.

Pel que fa pròpiament a les arracades exposades, val a dir que són joies d'un gran interès per respondre a la tipologia anomenada “d'arengada”, que fou creació del joier barceloní Josep Masriera Vidal, pare del Masriera pintor i avi de Lluís Masriera, que fou el membre més destacat de la nissaga per les seves joies modernistes.

La donació de la família Valls Alsedà ha permès, doncs, als sanaügens d'avui, “descobrir” aquesta meravella i fer -mitjançant la donació a un museu públic- que ho sentim com a patrimoni propi. De Sanaüja i de la seva ciutadania.

XAVIER GUERRERO

Fer-se un tatuatge a Torà

Des de fa un temps, el Xavier ha muntat un gabinet per fer tatuatges a Torà, anomenat *Samy Ink*. Va ser una novetat ja que mai hauríem pensat que una activitat així tingués l'èxit que està tenint. En aquesta entrevista ens en parla, cosa que li agraim, així com la seva amabilitat i simpatia.

Quan temps fa que vius a Torà?
Gairebé tres anys.

T'agrada el nostre poble?
Sí, molt. Des del principi m'hi he trobat molt a gust. Vaig arribar just amb la pandèmia i això va fer més difícil l'adaptació a la gent del poble, però amb el temps crec que ja sóc un toranès més.

On vas aprendre a fer tatuatges?
A la barra d'un bar. Va ser una aposta amb un amic, van tancar el bar i vàrem complir l'aposta.

Quants anys fa que et dediques a aquest ofici?
Ja fa onze anys.

És important saber dibuixar en aquesta professió?
Sí, ajuda bastant tenir conceptes de dibuix.

Quin estil de tatuatges és el teu preferit?
Negre i ombres, semi realisme.

Quina part del cos t'agrada més tatuar?
L'esquena, és la part més àmplia i més recte.

Actualment es fan tatuatges temporals, és a dir de durada limitada?
Sí, però no són tatuatges. Es diu micropigmentació i es fan per els ulls, celles i llavis.

Quin es el mètode per eliminar tatuatges?

El làser, però a dia d'avui encara està verd aquesta tècnica, ja que deixa marca i és molt llarg d'eliminar.

Consideres que és un art el tatuatge?

Sí, imagina't pintar en un full arrugat i que es belluga... I ara has de fer un bon dibuix a la primera sense poder-lo esborrar i que quedi bé... Això és art... Només tens una possibilitat.

La propietat intel·lectual dels tatuatges és del tatuador?

El client diu el que vol i el tatuador ha de saber-lo interpretar i fer-lo a la mida i al gust del client.

Creus que el tatuatge és una forma de modificació corporal?

No, crec que el tatuatge és una forma de modificar la teva ment, obrir-te a un món nou, veure't renovat i explicar la teva història.

Quin tipus de tatuatge està ara més de moda?

És molt relatiu... Però els noms dels fills, etc. això no passa de moda... Ara bé, un tatuatge és millor no fer-te'l pel quin està de moda, sinó pel que vulguis explicar de la teva història.

Ets fotògraf també?

No, de fet no he de fer fotos, però amb un mòbil qui no és una mica fotògraf avui en dia.

Creus que actualment el tatuatge té més acceptació entre la gent que anys enrere?

Clarament sí. La vida avança i les idees canvien; tinc clients de totes les edats, des de setze fins a uns vuitanta, i tots tenen la seva il·lusió. A dia d'avui té moltíssima més acceptació.

Hi ha algun risc per a la salut?

Sí, sobretot a la curació. S'han de seguir bé les indicacions del tatuador i de la farmàcia; no és complicat però es important.

Durant els anys que portes exercint t'has trobat amb algun cas curiós?

Molts. Gairebé cada setmana, però el que passa a l'estudi es queda a l'estudi; és algo així com un confessorari, no es pot explicar.

Cal tenir un títol per exercir aquesta professió?

Sí, el de higiènic sanitari, i els cursos de tatuar diplomats.

És cert que no és adequat beure alcohol abans d'un tatuatge?

És veritat, mai s'ha de beure alcohol, ni abans ni després. La sang queda més líquida i és un problema perquè el tatuatge quedi bé.

Alguna cosa més?

Agraïxo l'interès i la entrevista i, si puc, sobretot vull agrair als meus clients per donar-me confiança.

Moltes gràcies, Xavier, i molta sort!

Ramon Torné

SETMANA DE LA PEDRA SECA A TORÀ

**Gran èxit de l'exposició
"Tot un món de pedra seca,
la plana de Lleida",
a cal Gegó**

A Torà hem volgut celebrar aquest any la setmana de la pedra seca amb activitats que s'han allargat fins passades les festes de Nadal.

A Cal Gegó hem pogut veure una exposició, un documental, una projecció de fotografies... i per donar ambient, a l'entrada hi hem construït una paret de pedra seca, amb l'escoda, la massa i altres estris ben col·locats i preparats per si algú la vol apariar una mica.

L'exposició "Tot un món de pedra seca, la plana de Lleida", una producció de "Col·labora x Paisatge", ens introdueix en aquest món a través de 24 panells on se'ns explica les diferents estructures de pedra seca que podem trobar en el paisatge, quin tipus de pedra s'utilitzava, diferents formes de construcció i la seva utilitat en el món rural.

També a Cal Gegó s'ha fet la projecció del documental "Pedres plenes de vida" produït per Jordi Giribet, d'Amics de l'Arquitectura Popular, on experts ens parlen d'aquesta tècnica reconeguda com a patrimoni de la humanitat.

De molt interès ha estat la visualització d'un recull de fotografies de cabanes i parets de pedra seca del municipi de Torà cedides per Isidre, Ramon i Xavier Sunyer i Ramon Torné. Si us

interessa, a la *wikipedia* podeu trobar un recull de 36 cabanes inventariades per Isidre Sunyer amb la ubicació, mides, estat de conservació, etc. (Mireu el codi QR).

La canalla (i no tant canalla) que ens ha visitat han tingut el seu espai on han pogut construir la seva paret, pleta o pont amb petites pedres. Hem descobert que hi tenen molta traça i hi posen moltes ganes!

Un altra activitat va ser el 23 de gener al Casal de la Gent Gran, un conta-contes a càrrec de Patricia McGill. El Casal es va omplir de grans i petits per escoltar un conte que parlava de pedres plenes de vida, mentre un avi i la seva neta es passejaven pel tros, allà a Guimerà.

Amb aquestes activitats hem après molt sobre aquesta tècnica. Hem parlat amb pagesos que tenen ganes de conservar les parets de pedra seca dels seus trossos i de fet, ho fan dins les seves possibilitats i hem constatat que som molts els que admirem aquesta obra que va costar tants esforços als nostres avantpassats i de la que encara queden bons exemples en el nostre paisatge.

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

Tel. 973 55 16 98
C/ Sant Pol, 13
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

El detall

Floristeria

☎ 655 511 655

@ floristeria_al_detall

✉ floristeriaaldetall@floristeriaaldetall.cat

📍 Plaça de la Creu, 10, 25750 Torà, Lleida

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

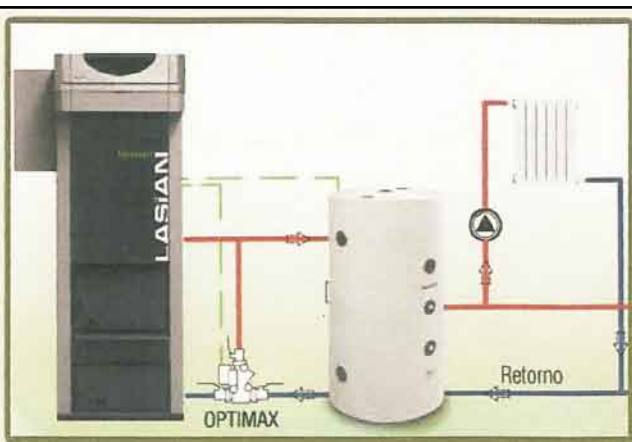
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomasa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA

jaf@viladetora.net

LES NOSTRES ABELLES DE LA MEL, EN PERILL

En aquest apartat us parlarem de les abelles de la mel i de l'ofici d'apicultor. Avui us volem cridar l'atenció sobre la vespa asiàtica (*Vespa velutina nigrithorax*) perquè es tracta d'una espècie exòtica invasora que just està arribant a la Vall del Llobregós i posarà en perill la diversitat del nostre entorn i en especial a les abelles de la mel, de les quals s'alimenta.

Les colònies d'aquestes vespes no són estables durant tot l'any. A mitja tardor, quan arriben els primers freds, les femelles fecundades (poden ser més de 300 per cada niu) deixen la colònia i busquen, per separat, un refugi hivernal. Ara, al febrer i març, cadascuna comença a construir un niu primari i quan han aconseguit tenir unes 30 obreres es traslladen a una nova ubicació on faran el niu definitiu i la mare (la reina) ja només es dedicarà a criar. El niu, fet de paper, acaba tenint una forma de pera amb una base de fins a 80 cm i estarà format per una colònia d'unes 1.500 vespes treballadores. Roseguen arbres de ribera per a obtenir-ne la cel·lulosa, matèria primera de construcció del niu, per això es distribueixen més per zones humides. A casa nostra aniran seguint la Vall del Llobregós.

També són perilloses per a les persones. Si trobeu un niu no us hi apropau, doncs si se senten amenaçades us poden atacar molts exemplars alhora. Recordeu que cal trucar al 061 si us pica més d'una vegada, si la picada és dins la boca o bé si sou al·lèrgics (o no sabeu si ho sou). Podeu, també, utilitzar l'aplicació <https://vespaasiatica-map.sitmun.cat/> per introduir les dades dels nius detectats. A Catalunya ja hi ha zones infestades per aquestes vespes, com la Garrotxa, fins al punt que els ajuntaments demanen col·laboració ciutadana per tal de reduir nius.

És ara, doncs, als mesos de febrer i març, que podem fer trampes per enxampar aquestes reines que miren de construir el primer niu. Les trampes es fan reaprofitant ampolles de plàstic fent-hi perforacions de 10 mm (vegeu imatge) així evitem que hi entrin altres espècies d'invertebrats o bé que els més petits en puguin sortir. A internet podeu trobar diferents sistemes de trampes. L'esquer pot ser una mica de cervesa, suc de fruites del bosc o bé una barreja d'aigua, sucre i llevat fresc.

Toni Padullés Rius

CAMPANYA PER A LA REDUCCIÓ DE NIUS DE VESPA VELUTINA

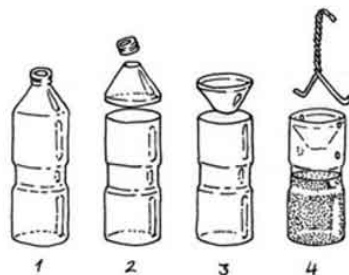

Un niu de velutina s'alimenta de **5.000.000** d'insectes a l'any

COM FER COL·LABORACIÓ VOLUNTÀRIA?

Construeix una trampa:

Utilitza una ampolla buida de plàstic transparent d'aigua o refresc d'1,5 litres. Posa-hi l'esquer: pot ser una mica de cervesa, suc de fruites del bosc o bé una barreja d'aigua, sucre i llevat fresc.

ELS DOBLETS ETIMOLÒGICS

Les paraules són sotmeses a l'evolució natural determinada pel pas del temps. *Panta rei* —tot flueix—, com proposava sàviament Heràclit, filòsof grec; tot és subjecte a l'inevitable acció del canvi. El llatí, per exemple, en fragmentar-se la unitat política que l'agermanava, va anar evolucionant

de manera divergent. Al llevant de la península Ibèrica el llatí vulgar anà derivant progressivament en una llengua nova, caracteritzada per uns trets concrets, com per exemple la pèrdua de vocals finals pròpies de la terminació llatina —*cel* < CAELU(M), cf. el castellà *cielo*— i la caiguda de N final seguida de síl·laba tònica —*camí* < CAMMINU(M), cf. el castellà *camino*—, els quals afaiçonaren la llengua anomenada com els seus parlants, els catalans.

La qüestió és la següent; no tots els mots del nostre lèxic actual d'origen llatí han estat sotmesos al mateix procés evolutiu. Si bé és cert

El pas del temps va difuminant els contorns del mot clàssic. I en molts casos també s'ha produït canvis en el significat, cosa que dificulta l'associació del terme amb la seva base etimològica

que moltes paraules han experimentat el pas de les centúries, altres no. És el cas dels cultismes, mots d'una llengua culta —grec o llatí— incorporats artificialment en una llengua vulgar —en aquest cas el català— i que, per tant, no segueixen l'evolució temporal natural. Aquesta voluntat d'incorporar mots cultes

a la llengua respon a una clara voluntat d'entroncar amb la tradició i d'enaltir l'estatus del propi idioma. Els mots d'aquest tipus s'anomenen, doncs, **cultismes**. Paral·lelament, els que evolucionen pel pas del temps —i, per tant, seguint les regles fonològiques pròpies de la llengua derivada de la culta— són anomenats **mots patrimonials**.

Sovint es produeix la convivència d'un terme patrimonial i d'un d'origen culte que provenen de la mateixa arrel etimològica. En lingüística, aquest fenomen es coneix amb el nom de «**doblets**». Moltes vegades és molt fàcil d'identificar el cultisme, atès que la seva forma, respecte de l'origi-

- # jardineria
- # manteniments
- # gespa natural i artificial
- # podes
- # instal·lació de reg
- # plantes i accessoris a l'engròs
- # tancaments metàl·lics i de fusta
- # tractaments fitosanitaris
- # treballs amb fusta
- # venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

[655 633 520](tel:655633520)

[93 625 51 43](tel:936255143)

nal, es manté pràctica-
ment inalterada (sense
evolució). Tanmateix,
identificar el mot patri-
monial (amb evolució)
és més complex, atès
que el pas del temps
va difuminant els con-
torns del mot clàssic. I
en molts casos també

s'ha produït canvis en el significat, cosa que
dificulta l'associació del terme amb la seva base
etimològica.

Per exemple, el verb llatí COLLOCARE per
via culta va originar *col·locar*, mot que fins i tot
manté la pronúncia original del terme amb l'ela
geminada. En canvi, el pas del temps va deter-
minar que en català s'originés *colgar*, mot que no
és un castellanisme, sinó la forma catalana de-
rivada del verb llatí —que coincideix casualment
amb l'evolució del mot en castellà. En la forma
clàssica tenia el mateix sentit que el verb culte,
'posar quelcom en un lloc determinat'. I *colgar*
(o *colgar-se*), que actualment en algun dialecte
significa anar-se'n a dormir, gitar-se, tenia també
el sentit de 'posar (dins el llit)'. S'observa, doncs,

Etimològicament, senglar deriva del llatí “singulare”, i té el sentit de “porc solitari”

que s'ha distanciat una mica del significat origi-
nal. El mateix ocorre amb l'adjectiu DELICATUS,
que origina tant *delicat* com *delgat*. I sí, *delgat*
tampoc no és un castellanisme, sinó l'evolució
natural del terme. I ambdós comparteixen el sentit
primigeni, 'fi'. SINGULARE, per exemple, origina
tant *singular* com *senglar* —l'animal té el sentit
de 'porc solitari'.

Les llengües són sotmeses al canvi, el qual és
generalment natural. Tanmateix, poden canviar
artificialment. Com s'ha vist, es poden introduir
en una llengua manlleus d'una llengua morta,
formes fixades per la tradició i no subjectes al
pas del temps.

Adrià Castellà Jou

**Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)**

**Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807**

AUTOCARS
Prats Serrat
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
TRANSPORT ESCOLAR
GRUPS PARTICULARS

AUTOCARS PRATS SERRAT
C/ Calaf, Nau 2 · 25750. Torà. LLEIDA
Tels: 973 473 590 · Fax: 973 473 807
e-mail: info@autocarspratsserrat.com
web: www.autocarspratsserrat.com

CRISI ETERNA

He decidit des de fa dies no viure en crisi permanent. Guerres, virus, veïns malcarats, zona de contenidors que és un camp de mines biològic, i això a Torà. Entre moltes altres coses hem de sumar que s'acosten les eleccions, la incertesa del resultat i saber o no saber si en Trias com alcalde de la capital, a Barcelona, acabarà el mandat. Em passa el mateix amb Xina i la seva deriva autocràtica, amb Rússia i la seva deriva en general, i sempre dels sempre quan veig en Baiden em pregunto si viurà més enllà dels anys que li queden. Em passava el mateix amb la dona de'n Macron, el president de França, però començo a pensar que és d'un altra planeta. Amb això us vull dir que vivim en una crisi eterna, reincident, constant i el que és pitjor, que no fluctua. No podem respirar.

Quan sóc al monestir em concentro en el silenci; és tan eixordador que arriba un moment que fins i tot fa soroll. "T'has enterat d'això, saps que ha passat, Jordi?". "Has vist el que ha fet en tal del poble o l'amic del poble del Brasil?". Tancs, volem més tancs! diu el president de Ucraïna. I els altres que volen que les dones escoltin el batec del cor dels embrions abans que decideixin avortar o no, (diabòlic).

Som líquids, diversos, contradictoris, absurds. Som al mes de gener i com a espècie no millorem

El treballador de la SEAT que es queixa de les deslocalitzacions es compra els texans a Inditex a 10 euros, fets a Xina per nens. Els indepes, una mica com jo, fan la comunió amb la independència i combreguen amb els del 155. Els excursionistes de pega que m'arriben al monestir per passar un dia a la natura venen amb cotxes diesel fins la porta, o amb bici elèctrica, porten roba de plàstic del Decathlon i compren producte ecològic a cal Magí. El món ha esdevingut una entelèquia per ell mateix i nosaltres en som les víctimes. Fins i tot jo busco vi ecològic i faig uns 30.000 km l'any amb un cotxe que contamina... Ahhh i els exbisbes es casen, tenen bessons, i són feliços.

Som líquids, diversos, contradictoris, absurds. Som al mes de gener i com a espècie no millorem. Quan l'univers es concentra en un poble es fàcil oblidar que més enllà de l'horitzó el caos existeix, quan nosaltres com a poble estem tan permeabilitzats com a Torà, la realitat ens absorbeix, i ens aboca sense excuses a no poder parar, a estar sempre en moviment, a ser líquids sense poder dedicar ni cinc minuts a contemplar un raig de llum entre els núvols o el simple vol d'un pardal espantadís d'hivern.

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

Trobo a faltar aquests moments d'aturada tècnica, aquella sensació de deixar el cotxe al RR o al Toni, i saber que no pots fer res més que no fer res. El mes de gener sempre em demana aquests moments, passada la voràgine del Nadal; sento com molts de vosaltres un buit, un trobar-se davant d'una pujada infernal que és un nou any. Fa temps m'ho mirava com una pared per escalar i avui amb l'edat he après a veure-hi escales, amb replans on aturar-se. Però, tot i així, tenir davant teu la oportunitat de fer-ho millor és tot un repte per el que no tots estem ni volem estar preparats... I si féssim el mateix de sempre? I si de cop decidíssim no fer res. I si practiquéssim el Niksen, l'art per exemple que badar per la finestra ens sigui una obligació i una feina més, o deixar escolar el temps com sorra de platja a la mà sense més obligació que

deixar-lo passar. I potser adonar-nos que la vida és molt més que anar de bòlid per demostrar qui sap què a qui. Jo, quan vaig instal·lar-me al Monestir, cercava aquest Niksen o fins i tot una cosa més danesa com el Hygge, que té molt de sentit ara que fa fred.

No us proposo que us desobligueu, ni tan sols que procrastineu, tampoc que desconnecteu del món, però potser aturar-se de tant en tant, una estoneta cada dia, ens ajudaria a agafar perspectiva davant de les coses.

Us semblarà estrany, però trobo a faltar la boira... Quan tinc boira aquí a dalt l'internet deixa de funcionar, no hi ha res a veure per la finestra i l'única cosa que puc fer és llimar-me les ungles mentre llegeixo i, fins i tot, això em ve costa amunt.

Jordi Prat Morgades

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA
ROVIRA

Estanc

Quiosc

Videoclub

Papereria

Objectes de regal

Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)

Tel. i Fax: 973 473 346

llibreriarovira@hotmail.com

QUAN ELS PARES DEIXEN DE SER EL REFERENT

Un bon dia neixes al si d'una família ben estructurada que t'acull amb els braços oberts i comences a desenvolupar-te com a persona, recolzant-te amb els pares i tenint-los sempre com a referent, i a poc a poc, entre dubtes i vacil·lacions, vas fent via. I vas cremant etapes. Durant la infància vas una mica a la teva bola i tot es bufar i fer ampolles, cap preocupació. Després ve l'adolescència i això ja són figures d'un altre paner; ja veus les coses per on van i vas agafant consciència del molt que fan els pares per tu i pel bé de la família i tot el que fan pel correcte desenvolupament de tots els seus membres. I d'aquesta manera, ja de ben petit, el teu referent és la família amb els pares al timó i al teu costat, tant a les verdes com a les madures i, com no, tots fent pinya per tirar endavant la família de la millor manera possible. Tots ho hem fet més o menys així, tot i que ja se sap que cada família, com bé sabeu, és un món.

I el temps va passant i el nen es fa jove i el jove es fa adult; és llei de vida, és el que ha de passar. I com en totes les famílies, al llarg de la vida hi haurà coincidències en molts aspectes del dia a dia, però a vegades hi haurà també diferents punts de vista, cosa que a vegades farà trontollar la unitat familiar. Però malgrat tot el que pugui passar entre pares i fills i que al llarg de la vida són molts els entrebancs que vas trobant, les coses sempre s'acaben arreglant d'una manera o altra.

El món en poc anys ha evolucionat molt ràpid i això ha fet que les famílies s'anessin adaptant al nous temps. No obstant, tot i aquests canvis profunds que han anat passant al llarg dels anys, les famílies s'han anat mantenint i adaptant a

tot, i la unitat dins les famílies ha seguit fins als nostres dies.

Però tot un bon dia arriba a la seva fi i a uns els hi ve més d'hora i a altres més tard, és llei de vida. La mort de les persones estimades ve quan ve i res hi pots fer i et quedes de sobte orfe, el pare i la mare, els teus referents, ja no hi són i una gran buidor t'envaeix tot el cos. I llavors te n'adones que davant ja no hi tens ningú i que ningú ja no et fa ombra. És així de dur, però és el que hi ha. I aleshores et fas fort, et recolzes amb la família que has creat, amb la dona i els fills procurant, a partir de llavors, buscar altres referents, altres punts de subjecció tot mirant de tirar endavant i procurant d'encarar de la millor manera el futur més immediat.

La vida segueix i de res serveix mirar enrere ni fer balanç del que has fet bé o del que no ho has fet tan bé. Has de tirar endavant i prou. L'únic que has de fer amb el que ha passat al llarg de tota una vida, les vivències, les anècdotes, els bons moments, és guardar-ho tot en el fons del cor i els records ben emmagatzemats per sempre dins la memòria.

Josep Verdés Oliva

HIVERN PER TOT

Si fem cas al santoral, malgrat l'alteració climàtica que patim, des de la setmana dels barbuts que finalment ens ha arribat l'hivern hivern. I un cop passat Sant Vicenç, el 22 de gener, esperem que es compleixi allò que marxin les boires i venen els vents. De fet, el pagès sap que vingui el fred és imprescindible per la collita: cal que la planta treballi per sota per fer bones arrels i, així, resistir millor si la primavera és gasiva en aigua.

La previsió és una bona qualitat per a qualsevol institució, ja parlem de la societat en general, com d'una empresa o família. Hi ha bones èpoques, cops de sort inesperats que poden portar grans beneficis puntuals, però també rebregades imprevistes. Hem vist atònits que una cosa tan inopinada com que esclatés una guerra entre Rússia i Ucraïna, al mig d'Europa, ens hagi traslocat l'economia i la geopolítica mundial. Resulta que tot de cop, els països refloten l'OTAN, que estava en hores baixes, i tots es comprometen a incrementar substancialment la despesa militar. I és clar, amb l'amenaça que representen personatges com l'autòcrata Putin, la contestació ha estat feble. Molts veiem que l'Estat del Benestar és més un eslògan del passat i com s'ha desmuntat el sistema de salut pública, que camina perillosament cap a un servei de beneficència i no de qualitat d'acord amb els impostos que paguem. Per molt que es voti governs d'esquerres –la destrossa és comparativament menor– els metges ja han posat el crit al cel. Cada vegada més, aquells ciutadans que poden, se'ls posa la catifa vermella d'optar per les mútues privades per totes aquestes malalties menors.

Tot aquest relat catastrofista tendeix a aigualir el model d'Estat socialdemòcrata, que aspira a repartir la riquesa per a construir societats més justes, cosa que és el cor de la democràcia a

l'europea. Des de la gran crisi del 2008 –ja en fa 15 anys– que el relat neoliberal i neoconservador s'ha apoderat de l'esfera pública. Revifa l'extrema dreta desacomplexada, tornen discursos masclistes i xenòfobs i percolen, encara tímidament, entre els nostres veïns. És com una pluja fina que ho embolcalla tot i que fa certa basarda, sobretot mirant als nostres fills, per veure quin món en construcció estem presenciant.

Sobretot quan s'és pare novell i, per tant, es té molta il·lusió i energia per dedicar-hi, pot ser que un vulgui crear una espècie de bombolla amb la seva família. Omplir les filles de valors, crear un entorn idíl·lic on certes actituds i comportaments quedin fora, però és cert que sovint la imprescindible socialització fa que aquests entorns controlats siguin impossibles. I tot de cop, et pots trobar que algú menor de quatre anys reciti "*Baby, no me llame' que yo estoy ocupá*". I tu no sabis ni que era una cançó de la Rosalía ni havies pensat que, fora de casa, cada dia s'hi produeix una magnífica festa de socialització intergeneracional per allò que ens agradaria i pel que no tant.

Pel broc gros

EMISSIONS NOCTURNES

Ara fa tres anys, l'1 de gener de 2020, va entrar en vigor la Zona de Baixes Emissions (ZBE) de Barcelona, que inclou la totalitat dels termes municipals de Sant Adrià de Besòs i de l'Hospitalet de Llobregat i part dels d'Esplugues de Llobregat, de Cornellà de Llobregat i de la mateixa Barcelona, deixant-ne fora tant el parc natural de Collserola, la part millor conservada a nivell ambiental, com la Zona Franca i el Port, la més alterada. Des d'aleshores només poden circular sense limitacions per la ZBE els vehicles amb etiqueta ambiental 0, Eco, C o B, mentre que els cotxes i motos sense distintiu ambiental només poden fer-ho de nit. La creació de la ZBE va justificar-se *"per assolir un triple objectiu: reduir l'ús del vehicle privat, reformar l'espai públic per avançar cap a una mobilitat més sostenible i neta i, finalment, millorar la qualitat de l'aire dels municipis metropolitans"*, és a dir per a atenuar alguns dels molts efectes negatius provocats per una de les dues cares del desequilibri territorial d'aquest tros de país: l'amuntegament de la majoria de la població en un percentatge reduït del territori. Unes limitacions que no afecten els avions i els grans vaixells, dos dels mitjans de transport més bruts –només cal veure com van baixar de patac tots els indicadors de contaminació amb les limitacions dràstiques de l'inici del confinament per la Covid19– i que no tenen en compte la gent que no pot permetre's un cotxe nou i/o la que des de comarques ha d'anar-hi en vehicle privat i per força, perquè en un calc dels tan criticats centralismes espanyol i francès determinats serveis només els trobem a la capital de la comunitat presumptament autònoma i per la inexistència d'una xarxa de transport públic que

arribi de manera eficient a tots els racons de la geografia catalana. En un hipotètic escenari en que tothom disposés de tots els serveis a la seva comarca podríem debatre sobre la conveniència o no de tancar l'Àrea Metropolitana de Barcelona amb pany i forrellat –i, si voleu, de llençar-ne la clau al fons del mar–, però en la situació actual que, en nom de la qualitat de l'aire, no s'hi pugui accedir amb una Renault Express i sí, en canvi, en un creuer més gran que les mentides del procés és un insult a la intel·ligència.

Ara fa unes setmanes, l'1 de gener de 2023, havien d'entrar en vigor les ZBE de totes les ciutats de més de 50.000 habitants, una quarantena arreu dels Països Catalans, entre elles Manresa i Lleida, les teòriques capitals de vegueria dels municipis del Llobregós. Encara no és vigent perquè la majoria d'ajuntaments no han fet els deures d'aprovar la delimitació territorial de les respectives ZBE però és de suposar que, de mica en mica, s'aniran aplicant perquè així ho estableix una llei d'obligat compliment, o sigui de les que no fan al Parlament de Catalunya sinó al del país veí: la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica. Amb el desplegament d'aquestes noves ZBE s'incrementen les limitacions d'accedir a ciutats on no només hi tenim alguns dels serveis públics més importants –com els hospitals de referència– sinó que també exerceixen de capitals comercials –tot i que em fa l'efecte que les limitacions d'accés afectaran

més els comerços del centre que els Carrefours de torn– aquest cop amb l'argument afegit d'aturar el canvi climàtic.

Un columnista professional ha d'expressar una opinió ferma i convençuda sobre tots els temes, encara que no hi entengui ni fava, però un servidor, amb el jornal que cobra del Llobregós Informatiu, pot permetre's el luxe de manifestar la seva ignorància en moltes qüestions, com l'aquí tractada. Tenint en compte que, a diferència dels índexs de contaminació urbana, el canvi climàtic és d'abast planetari, no sé veure la diferència entre emetre CO₂ a Manresa i Lleida o a Enfesta i Lloberola o entre fer-ho de dia o deixar-lo anar de nit, com qui no vol la cosa. Tampoc no entenc perquè el combustible dels avions, a diferència del dels cotxes, no paga impostos, fet que provoca que ramats d'anglesos vagin a entrompar-se a Lloret, Salou o Magaluf perquè els surt més barat que agafar un pet al seu país. Aquest turisme "tan sostenible" no contribueix també a que qui foti el pet sigui el planeta o només és culpa dels de les putes vaques? De vegades la meua ignorància fins i tot em fa pensar si en nom de la sostenibilitat, i al costat d'accions de cara a la galeria, sovint no ens col·len mesures a mida dels interessos d'Elon Musk, Jeff Bezos i tota la seva patuleia. Però què sabré jo, pobre de mi, si sóc de poble.

Josep Anton Vilalta

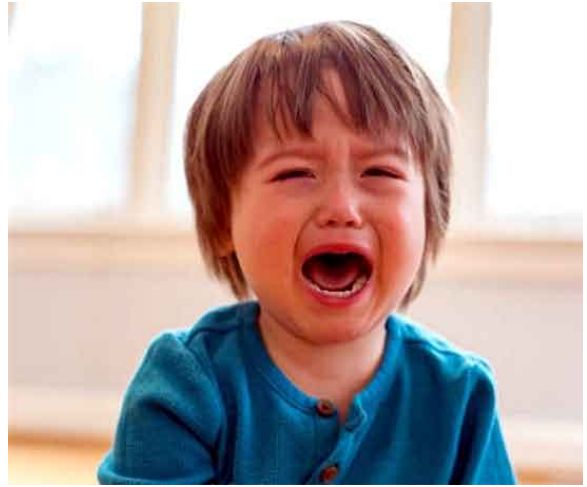
EL SEU PLOR ENS REMOU

Què és el primer que fa un bebè quan neix? Plora. I, si no ho fa, li provoquen. Plorar és vida, és un signe de supervivència. El plor és llenguatge, és el mitjà a través del qual expressem tot allò que tenim a dins i, fent-ho, descarreguem i ens sentim millor. Inclús ens anmem entre nosaltres a plorar quan creiem que ho necessitem, “plora, plora, tranquil, és bo, et sentiràs millor”.

Ara bé, quan plora el nostre fill o filla, la cosa canvia. No volem que pateixi, no volem que es faci mal, en definitiva, no volem que plori. Però, per què? Si hem dit que és un signe de vida...

Analitzem una mica: tots nosaltres desitgem el millor per als nostres infants però, moltes vegades, aquest millor no va acompanyat de frustració, rebequeries, experiències desagradables, dolor, caigudes... Cometem l'error d'ensenyar-los una vida que s'allunya de la realitat. És a dir, no hem d'evitar que plorin, no els podem tenir protegits en bombolles, perquè a la mínima que els hi apartem els ulls de sobre, paf!, peten. La nostra funció com a mares i pares és la d'oferir un espai que fomenti el seu desenvolupament òptim. Això vol dir, presència, disponibilitat, acompanyament, contenció i suport; tot barrejat amb afecte, paciència i comprensió. Hem de procurar seguretat però deixant-los explorar i descobrir el món que els envolta. No els hi deixarem un ganivet al seu abast quan tenen dos anys de vida, però sí que els hi permetrem escalar per una muntanya de sorra i acompanyar la seva ràbia en veure que rellisca cada vegada que ho intenta.

Quan el nostre fill o filla plora, no ens agrada, ens posa nerviosos i volem que pari. El plor està dissenyat per això. És un mecanisme de comunicació: l'infant plora quan sent gana, son o qualsevol malestar. I, llavors, nosaltres actuem per calmar-lo. Ens està dient que ens necessita perquè ell sol no s'ho pot fer. El seu plor ens activa però també ens remou, ens el contagia. Aquí ja estem perduts, si nosaltres

no estem tranquils no el podem tranquil·litzar. És com demanar-li que pari de cridar cridant. No té gaire lògica, oi?

En resum, plorar és un acte comunicatiu, de supervivència, totalment biològic i necessari. Llavors, per què ens fa por que plorin? Ens fa por dir-li que no perquè sabem que després començarà a plorar, tenim por de la seva explosió ploranera al davant d'una munió de gent... La veritat és que no hi ha res dolent en què plorin, ens estan dient que allò no li ha agradat i que està enfadat. Tenen tot el dret (i ha de ser així) a rebutjar les nostres normes i límits, a estar en desacord amb nosaltres i a enrabiar-se (i molt) quan li prenem el que tenen a les mans perquè nosaltres considerem que no és adequat. Només ens queda esperar l'enuig, sostenir-lo i acompanyar-lo amb paciència fins que, per si sol, pari de plorar. Amb altes dosis de comprensió de part nostra quedarà reduït a pocs minuts.

VANESA PEREZ
PSICOLOGIA
COL. 26476

ATENCIÓ I ACOMPANYAMENT A
INFANTS I FAMILIES

ESPECIALITZACIÓ EN
PRIMERA INFANCIA
TEA
TRASTORN DEL DESENVOLUPAMENT

CONSULTES A DOMICILI
699038055
VANESA-PEREZ@COPC.CAT

A JUGAR!

Ja han passat els Reis D'Orient i és un bon moment per no desar a correu els jocs que han portat Ses Majestats i oblidar-los al fons d'un armari.

És l'hora d'aprendre les normes dels jocs nous i com s'hi juga. Si ho deixes per més endavant, probablement no recordaràs que hi ha uns jocs que us estan esperant perquè no els veieu i a mesura que van passant els dies fa més mandra llegir i interpretar les regles o sovint hi ha alguna altra cosa més "important" a fer. A més, ets conscient que el teu fill et necessita per jugar les primeres vegades i això vol dir dedicar-li un temps que sovint ens pensem que no tenim.

Aprofita l'emoció, l'entusiasme i l'efecte novetat perquè els teus fills s'engresquin a aprendre noves regles, nous formats, nous mètodes...

És l'ocasió per estar més a prop del teu fill/a, per passar-hi més estones compartint un objectiu comú: aprendre un nou joc.

Sovint el que més costa és posar-s'hi, la resta ja ve sola, però us podeu ajudar deixant-vos els jocs a la vista i que sigui fàcil accedir-hi, és a dir, treure'ls i posar-los al seu lloc. Una altra estratègia és tenir a l'abast les instruccions del joc per llegir-les i rellegir-les en qualsevol moment. Si ja coneixes bé les regles podràs transmetre seguretat quan hi jugueu.

Aprofiteu aquestes llargues tardes d'hivern i organitzeu "la partida" (diumenges tarda, tarda-

vespre avorrit...). En les primeres partides doneu-vos un cert marge d'error, cal familiaritzar-se amb el joc.

No només apreneu a jugar a un altre joc sinó que a més fomentes l'empatia, la curiositat, l'acceptació de les normes, la comunicació, la participació... en fi, tot allò que us uneix i facilita la bona convivència.

Montserrat Miquel i Andreu

Pedagoga. Núm. Col. Copec 969

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

NOVETAT Quadern Reutilitzable!

LLEGEIX, COMPLETA I ENGANXA'T:
B - V

El nou llibre de **Montserrat Miquel**

RESERVA'L JA! Truca'ns al **666 732 422**

PUNT DE VENDA: Llibreria Rovira, TORÀ

Domina la B i la V amb un mètode que enganxa!

Llegeix, completa i enganxa't

b - v

www.uncopdema.cat

LES MIGDIADES

Segons un estudi de la Universitat de Kentucky, s'ha arribat a la conclusió que els tres millors plaers de la vida que actualment gaudeix l'ésser humà són: menjar, veure l'Espanyol a Segona, i fer migdiades. Les migdiades vindrien a ser el petit cap de setmana de cada dia però en lloc d'abraçar-te a l'alcohol, t'abrades a un coixí del sofà.

Parlar de migdiada és sinònim de parlar de sofàs, que és un element imprescindible per a la seva bona execució. Tenir un bon sofà t'assegura tenir èxit en un 90% de les migdiades. És com tenir a Messi al teu equip, que tens moltes més possibilitats d'adormir els fanàtics del Madrid. L'altre 10% són gent que s'adormien fins i tot a una cadira de fusta d'aquelles de la Festa Major.

Fa temps vaig haver d'anar a comprar un sofà. Vaig entrar a una botiga i el venedor em va ensenyar els que tenia a l'estoc. Diu "Mira, aquest és molt confortable; ja veuràs, prova'l". Molt bé, cap problema. Em vaig estirar i vaig fer una migdiada de 30 minuts amb aquell paio mirant-me tota l'estona. Quan em vaig llevar i em va dir el preu, no me'l vaig quedar però va ser una de les millors migdiades de la meva vida.

Les migdiades vindrien a ser el petit cap de setmana de cada dia però en lloc d'abraçar-te a l'alcohol, t'abrades a un coixí del sofà

Si ens posem a analitzar hi ha molts tipus de migdiades. Per exemple, aquells que la fan al sofà i aquells que se'n van al llit. Sí, sí. Jo tinc un amic que quan fa migdiades es renta les dents, es posa el pijama, resa a Déu *nostru sinyor* i es posa a dins del llit. "Però quantes hores dorms?" "Res, 10 minutets". S'ha estat mitja hora fent els preparatius i després només dorm 10 minuts. És com el procés d'independència de Catalunya: participació a manifestacions multitudinàries cada any, votació al referèndum, defensa de les urnes, i després la República va durar un segon. Tot molt català.

A mi em fa molta ràbia aquesta gent que et diu "Jo amb 5 minuts ja en tinc prou". Però com pot ser? Tu saps que són 5 minuts? Són uns putos 300 segons! Que dura més un coit dels conills que tens per mascota, i mira que van ràpid! Aquests no fan migdiades, fan gatillassos. I inclòs et diuen que amb aquest curt interval de temps han somiat moltíssimes coses: que han conegut a una persona, que s'han enamorat, que s'han casat, que s'han separat... Bé, el resum de qualsevol vida d'una persona d'avui en dia.

Llavors trobem els que fan migdiades d'entre 2 i 4 hores. Que tu penses: "O no tenen feina, o ets

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/ Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Orgull de ser ...

(≡) **Premsa Comarcal**

Només nosaltres
expliquem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
informació

SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA

el Felipe VI". Això sí, quan et lledes d'aquestes llargues migdiades, no hi ha llum a l'exterior, et penses que tota la humanitat ha mort per culpa d'una cançó de *Reggaeton*, i tu ets l'únic supervivent, rotllo "*Mecanoscrit del segon origen*". Estàs més desorientat que el Jutge Llanera en un país democràtic.

Algú sap a partir de quants minuts deixa de ser una migdiada? Segons el mateix estudi de la Universitat de Kentucky, si la migdiada dura més que un capítol de la novel·la de Tv3 "*Com si fos ahir*", ja és dormida. De fet, és molt típic acompanyar les migdiades amb el so ambient de la televisió o succe-danis. Qui no s'ha adormit veient el Tour de França, un partit de tennis o parlant amb l'alcalde de Torà? A casa meva, mon pare sempre s'adorm amb el

Tour. És brutal. Només sentir la veu del locutor dient "*Buenas tardes, conectamos desde..*", ell ja ronca. I lo bo és que quan canvies de canal perquè allò és infumable, ell es desperta i diu que ho estava mirant. Mirant? Però si bavejaves més que la Shakira veient al Piqué dins d'un *Twingo* i amb un *Casio* al canell. Mare de Déu com està el tema Piqué-Shakira, eh! Retrets, cançons explosives, bruixes als balcons... Si en fessin un *culebrot* a l'hora de la migdiada aquí sí que no dormiria ni Déu!

En fi, jo no sé si us esteu adormint al sofà tot llegint aquest monòleg. El que sí sé és que no el puc acabar. És la meva hora de la migdiada. I això és el més sagrat del món.

Sergi Torrescasana

LEDS C4

outlet
BOTIGA

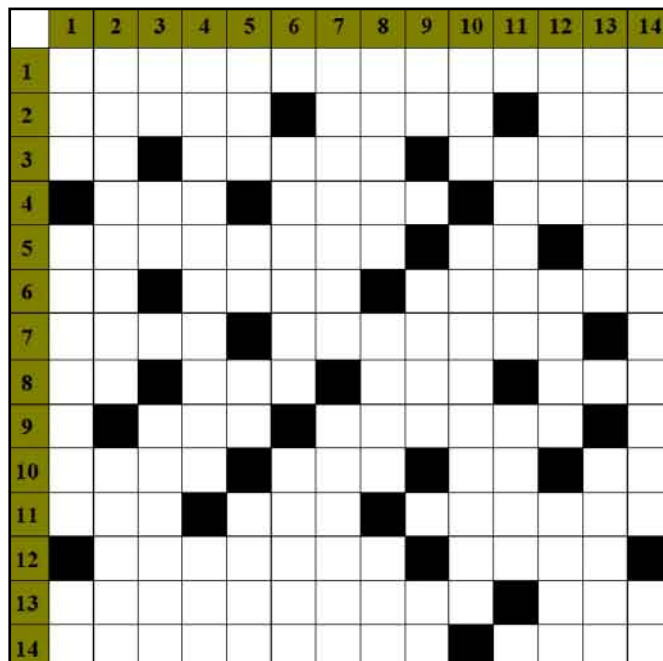
De dilluns a divendres de 9.00h a 14.00h

Dissabtes de 10.00h a 14.00h

Afores s/n, Torà
973 488 121

ELS MOTS ENCREUATS DEL LLOBREGÓS

Jordi Vilagut

HORIZONTALS 1.- En tres paraules que acaben lliscant per la darrera columna, fa 201 anys va patir un important setge. 2.- Gens dolç. Torà va de cul. Tres de tres. 3.- A Palouet tenen un altre sentit. No és unànime per un de sol. L'estamper ha perdut l'orientació. 4.- Futur home. En Carles III en versió original. Raoni sense cap. 5.- La Pont et mira als ulls quan et visita. Separades a Pinós. Segona persona del singular. 6.- DUI sense declaració. Qui ho fa, mana. Toll invertit. 7.- Bolet comestible que sembla un boc decapitat. La seva torre quadrada és ben singular. Habitual a Cereals i Llavors Torra. 8.- Ofereix a Santa Maria de l'Aguda. Tant a la vida mateixa com als escacs, figura que sol ser la que menys es mou. Estats Units d'Amèrica. Vocals de Fontanet. 9.- Repetida, identifica un taller mecànic a Torà. Bots sense pilota. Curvatura invertida de la columna vertebral. A les portes de Guissona. 10.- Posta de sol. Cent-sis romans a Sikarra. La part més valuosa de Torà. Se sent a Massoteres. 11.- Cansat sense llar. Resi d'esquena. Les de La Molsosa tenen una Associació de Veïns ben jove. 12.- El seu dolmen es troba més ben conservat que el seu castell. Paraula de gat. 13.- La seva torre supera els trenta metres d'alçada. Seqüència invertida i personal de Castellfollit. 14.- Persona que mostra un caràcter molt propi de les dones. En Roger Besora i la Marta Miravet no tanquen l'estudi fins que està al sac i ben lligat.

VERTICALS 1.- Perd l'equilibri a la cova. Contista i pedagoga de Biosca. Lletra que torna a Ivorra. 2.- En Ramon Riba ha perdut el cap. Capitalitza l'Alta Segarra. 3.- Bo per Vallferosa. Rei decapitat. El cap del rei. Fa un segle, el de Torà es deia Manuel Closa i Vilagut; i el de fa mig segle es deia com el d'avui. 4.- L'activitat pròpia d'en Molins. El més íntim de la calma. 5.- Regna

sense límits. És a Enfesta i et pertany. Pertany a Enfesta i no dubtis de la seva existència. Infinit quan surt el sol. 6.- A les portes de Llanera. El gabinet de la Xell Miret. Generen. 7.- Reduir a fines capes o fulles. Avorri de manera alterada en aquest poble que ret devoció a Sant Cugat. 8.- Desaccelera. Guardi. Oda agitada. 9.- Tòniques de Som Llabor. Sense ella, en Vilalta les diria pel broc ros. Palouet invertit i sense bastó. A l'entrada de Pinós. Article salat del salat. 10.- Amb so tindria solta. En dues paraules, porta més de trenta anys cuidant del vostre benestar a Guissona. 11.- La segona de Claret. Massoteres a mitges. La part central dels cadiraies. Xai. 12.- Decideixi a l'inrevés. Cols plantades cap per amunt. Raig. 13.- Els dos darrers dígit del mòbil de Comercial Ardevolana. Habitual a La Segarra. Seient que s'adapta al cavall. 14.- En dues paraules, identifica el poble amb el nom més llarg de la comarca. Pronom de Claret.

SOLUCIONS: pàgina 52

REFRANYS DEL TEMPS

Si el corb canta al cim de la roca, fred a la porta.

Si plou per Santa Bibiana, plourà quaranta dies i una setmana.

Pel desembre i pel gener, no siguis matiner.

L'arc de Sant Martí al matí, la pluja ja és aquí.

Quan salten les ovelles, tindrem pluja per les orelles.

Després d'una gran secada, ve una gran mullada.

Quan la broma baixa la serra, molta aigua a la terra.

Cel a borreguets, aigua a can-tirets.

Al cel bassetes, a la terra pas-tetes.

Junta d'ocells, pluja darrere ells.

SUDOKU... I MÉS

Antònia Balagué

	8			6			2	
	5	6	4	1	2			
	4		8	3				
				8	4	7		
	6				7			
7						4		6
	2			9			1	8
6			2		8	3	7	
	7	3				9		

SOLUCIONS: pàgina 52

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

**Pel febrer posa't
la bufanda, que fa fred**

ENDEVINALLA

Com és moreno el meu pare,
jo sóc morena també
i encara que et sembli estrany,
per fer-me m'han de desfer.

ACUDIT

LA FESTA DEL RAMON

El Ramon, un senyor de 96 anys, li va dir al seu fill de setanta-dos:

-Nen, vull fer una reunió amb els amics i m'agradaria que m'ajudessis a organitzar-la.

-Esclar, papa, tranquil que jo ho arreglo tot.

-Arreglar què?

-La festa, papa.

-Ah, sí, la festa.

A la tarda, el fill crida son pare a la cuina i li ensenya un paper que ha enganxat a la nevera com a recordatori.

- 1- Servir cafè.
- 2- Servir els entrepans.
- 3- Servir begudes.
- 4- Servir el pastís.

-Molt bé, fill! Així no tindrè problemes.

A la tarda arriben els de la colla i s'asseuen al menjador. El Ramon llegeix "1-Servir cafè" i els porta cafè.

Després de fer la xerradeta, torna a la cuina llegeix: "1-Servir cafè" i els serveix més cafè. I després una altra vegada, i una altra i una altra.

Al cap de tres hores els amics van marxar.

Al carrer, un dels avis diu a un altre:

-Josep, has vist què mal amfitrió que és el Ramon? No ens ha servit ni un cafè.

-De què parles, Joan? No sé què dius.

Al vespre, quan el fill arriba a casa i veu tot el tiberi sense tocar, li pregunta, sorprès:

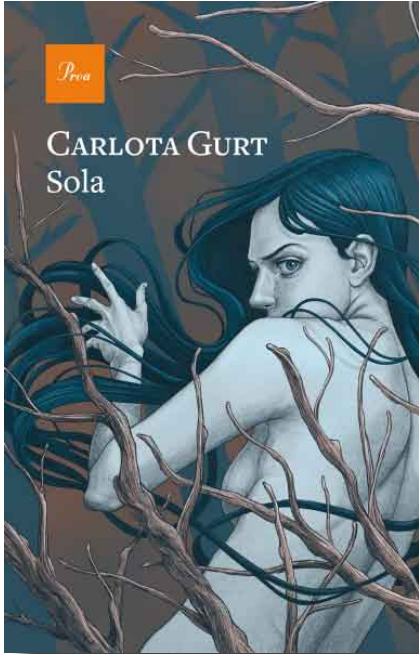
-Papa!!! Què ha passat???

-No t'ho creuràs: No ha vingut ningú.

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

Sola
Carlota Gurt
384 pàgines
Edicions Proa (2021)

Carlota Gurt Daví (Barcelona, 1976) es va donar a conèixer com a escriptora amb la publicació del recull de contes *Cavalcarem tota la nit* (2020), que va guanyar el premi Mercè Rodoreda.

Sola és la seva primera novel·la, “una intriga psicològica protagonitzada per una dona que s’enfronta al seu entorn”.

La Mei, la protagonista, és una dona de 40 anys de Barcelona que es trasllada a una masia de la seva família, al poble fictici de Sorrius, per escriure la seva primera novel·la.

En aquest lloc pretén concentrar-se en l’escriptura i aïllar-se de totes les persones i fets del passat que l’inquieten. Ha d’escriure el llibre en 185 dies i comença el compte enrere de la seva solitud.

Amb el clàssic *Solitud* de Víctor Català com a referent, Carlota Gurt basteix una novel·la potent. El relat, que a estones és torbador i fins i tot pot arribar a inquietar el lector, és contundent i no deixa de sorprendre a mida que va avançant. Un bon debut literari, que us recomanem.

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Maria Trilla Centellas, de Vicfred

Josep Verdés.- La Maria va néixer a Vicfred on ha viscut tota la vida, però des que es va casar a l'estiu de l'any passat a l'Església de Sant Esteve de Vicfred amb l'Hugo, resideix a Cervera.

Tot i això, sempre que pot torna al poble per la seva tranquil·litat, per la natura i pel bon ambient que hi ha entre els veïns. També sempre està a punt per donar un cop de mà

quan es fan coses al poble. Com aficions té les de caminar, anar amb bicicleta i anar al gimnàs, i tot per mantenir una bona salut tant física com mental.

La Maria sempre ha vist la seva mare darre-re els fogons fent plats deliciosos i ara s'hi ha posat ella i amb moltes ganes. Avui la Maria ens farà una recepta fàcil d'elaborar i molt versàtil.

ALBERGÍNIES FARCIDES

Ingredients

2 albergínies
500 gr de carn picada de vedella/porc
200 ml. tomàquet natural
Mozzarella
Oli d'oliva verge extra
Sal i pebre.

Preparació

Primer, tallar les albergínies pel mig, fer-hi talls creuats i posar-les en una plata, salpebrar i afegir oli d'oliva verge extra. Tot seguit posar la plata al forn a 180 graus uns trenta minuts. Mentrestant, daurar la carn picada en una paella i reservar-la. Una vegada han passat els trenta minuts es treuen les albergínies del forn i amb una cullera buidar l'interior de cada una i afegir-ho a la carn picada que teníem reservada. Llavors afegir-hi el tomàquet natural i remenar-ho tot a foc lent. Si

cal, rectificar de sal i pebre. Per acabar, omplir les albergínies amb el farciment, afegir-hi la mozzarella fins que quedin cobertes i posar-les al forn a 200 graus durant cinc minuts per gratinar. Tot seguit ja les podem emplatar i servir. Cal dir que aquesta vegada el farcit ha estat de carn, però també es poden farcir de peix, de gambes o de bolets, per exemple.

Bon profit i espero que us animeu a provar de fer aquesta recepta i que us agradi.

La Torre de Vallferosa

UNA JOIA MEDIEVAL PER DESCOBRRIR

A partir del mes de març,
ja es podrà visitar:
1r i 3r diumenge
a les 11,00 h i a les 12,30 h

Informació i reserves:
Ajuntament de Torà
Tel. 973 473 028
www.tora.cat

Solucions de
les pàgs. 48-49

Endevinalla
La xocolata

3	8	1	9	7	6	5	4	2
9	5	6	4	1	2	8	3	7
2	4	7	8	3	5	1	6	9
1	9	2	6	8	4	7	5	3
4	6	8	3	5	7	2	9	1
7	3	5	1	2	9	4	8	6
5	2	4	7	9	3	6	1	8
6	1	9	2	4	8	3	7	5
8	7	3	5	6	1	9	2	4

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	C	A	S	T	E	L	L	F	O	L	L	I	T	D
2	A	M	A	R	G	A	R	O	T	T	R	E		
3	U	O	A	N	I	M	E	A	M	P	E	R		
4	N	E	N	K	I	N	G	A	O	N	I			
5	C	R	I	S	T	I	N	A	N	S	T	U		
6	U	I	P	A	G	A	T	O	S	S	A	B		
7	A	B	R	O	A	R	D	E	V	O	L	R		
8	D	A	R	E	I	E	U	A	O	A	E			
9	R	B	T	S	I	S	O	F	I	C	G			
10	O	C	A	S	G	V	I	O	R	C	S	O		
11	S	A	T	I	R	O	P	R	A	D	E	S		
12	L	L	A	N	E	R	A	M	I	O	L			
13	V	A	L	L	F	E	R	O	S	A	L	L	E	
14	E	F	E	M	I	N	A	D	A	B	L	A	T	

FUTBOL

Una nova incorporació al CF Torà

Redacció.- Torna un jugador ja conegut a Torà, el Josep Torres, que arriba procedent de la UE Tàrrrega de Primera Catalana. L'any 2019, sent juvenil de segon any, amb més de la meitat de mitja volta, va fer acte de presència sortint a l'onze ideal de la lliga. Torna la màgia a les Pedrisses, torna, Josep Torres!

Per altra banda, en el partit jugat a casa el passat dissabte 28 de gener, abans del partit contra l'Ivres d'Urgell CE, es va retre homenatge a l'Àngel Ramírez, que va ser porter de l'equip i va morir en un desgraciat accident de carretera. Es va lliurar un obsequi a la família i es va guardar un minut de silenci en record de l'Àngel. Descansi en pau!

El partit el va guanyar el CF Torà per golejada de 7 - 0 , col·locant-se en 5è lloc de la classificació. Recordem que el Torà juga en la Tercera Catalana, grup 15.

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

UNA FOTO PER RECORDAR...

La Molsosa: excursió de Caramelles 1970

Rosa Vila.- Per Pasqua, el jovent de la Molsosa sortien a cantar caramelles i al cap de uns dies s'organitzava una excursió a algun lloc de Catalunya, amb els pares i familiars.

En aquesta fotografia podem veure l'excursió de l'any 1970. Van anar a passar el dia a la muntanya de Montserrat i hi van anar amb l'autocar

del Cintet, de Prades. Els acompanyava el mossèn Joan Oliva i la mestra Maria Tarragona. Van fer una visita al Monestir per veure la Moreneta i després van pujar a Sant Jeroni.

Més tard, quan baixaven les escales que porten a la Cova, van fer aquesta fotografia per al record.

1. Pilar Miquel Giralt
2. Quim Pons Montraveta
3. Jordi Vilaseca Balletbó
4. Josep M. Pons Montraveta
5. Montserrat Pons Montraveta
6. Marià Torra Montraveta
7. Josep Puigpelat Pallarés
8. Terència Pons Montraveta
9. Joan Miquel Giralt
10. Jaume Pons Montraveta
11. Ramon Pons Montraveta
12. ??
13. Àngela Badrenas
14. Valentí Cortada Rovira
15. Roser Anglarill Cardona
16. Pilar Balletbó (Cal Claret)
17. Josep Pons Junyent

Seguim millorant les tarifes de fibra

AIXÒ ÉS UN NO PARAR

Quan els altres apugen els preus,
nosaltres apugem els MB!

50 MB 100 MB Fibra òptica simètrica	16,94 €/mes IVA inclòs
100 MB 300 MB Fibra òptica simètrica	21,78 €/mes IVA inclòs
300 MB 500 MB Fibra òptica simètrica	26,62 €/mes IVA inclòs

Instal·lació gratuïta | 12 mesos de permanència

Info i totes les tarifes a:
bonarea-telecom.com
o truca'ns gratis al:
900 899 030

bonArea
TELECOM
Com som.

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

AIGUA
MAMPARES
EINES
PÀELLES
pel·let
sal
PINTURA
EPIS i roba treball
CUINES
banys
bombetes
ceràmica
ELECTRODOMÈSTICS
PARQUET
som marmolistes
I MOLT MÉS...

NO VAGIS CARREGAT,
ET PORTEM L'AIGUA A CASA!!

☎ 973 473 061

Plats per emportar

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

"Maqi"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

CARN DE PASTURA

EMBOTITS ARTESANALS

PRODUCTES ELABORATS

Ara,
Casa Maqi
entra a
casa teva

I t'ho portem
a casa!

Plaça de la Creu, 7 - TORÀ, Tel. 973 473 051 - info@casamagi.com

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA

gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

+de 30 anys

cuidant el vostre benestar!

↳ Sense matrícula!

↳ Obrim els dissabtes al matí.

↳ Inici de les activitats a l'octubre.

↳ Fisioteràpia Neurològica Cinesiteràpia.